

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זַבְאִין אֵינּוּן צְדִיקָיָא דְקוֹרְבָא
 דְּלַהוֹן אִיהוּ שְׁלָמָא בְּעֵלְמָא. בְּגִין דִּידְעֵי
 לִיְחָדָא יְהוּדָא, וּמְקַרְבֵי קוֹרְבָא לְאַסְגָּאָה שְׁלָמָא
 בְּעֵלְמָא. דְּהָא יוֹסֵף וַיהוּדָה עַד לָא אֶתְקַרְיָבוּ דָּא עִם
 דָּא, לָא הָוָה שְׁלָמָא. בִּיּוֹן דְּאֶתְקַרְיָבוּ יוֹסֵף וַיהוּדָה
 כְּחָדָא, בְּדִין אֲסָגִיאוּ שְׁלָמָא בְּעֵלְמָא. וַחֲדוּ אֶתְוֹסֵף
 לְעֵילָא וְתַתָּא, בְּמָה דְקוֹרְבָא דִּיהוּדָה וַיֹּסֵף וּבְקַלְהוּ
 שְׁבַטִין אֲשֶׁתַּפְּחוּ כְּחָדָא בֵּיהּ בְּיוֹסֵף. וַהֲהוּא קוֹרְבָא
 אֲסָגִי שְׁלָמָא בְּעֵלְמָא, בְּמָה דְאֻקְיָמָנָא. דְּכַתִּיב, וַיִּגֶשׁ
 אֵלָיו יְהוּדָה:

וְלֹא יָכוֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנְּעָבִים עָלָיו וְגו',
 רַבִּי חֵיִיא פָּתַח וְאָמַר, (תהלים קיב) פֶּזֶר נָתַן
 לְאַבְיוֹנִים צְדָקְתוֹ עוֹמֶדֶת לְעַד קַרְנוֹ תְרוֹם בְּכָבוֹד.
 תָּא חֲזִי, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּרָא עֲלֵמָא, וְאַשְׁלִיט עָלֶיהָ
 לְאָדָם, דִּיהָא מַלְכָּא עַל כָּלָא.

לשון הקודש

נוספה למעלה ולמטה, כמו שהקרבנה
 של יהודה ויוסף, וכל השבטים נמצאו
 יחד עם יוסף, ואותה הקרבנה הרבנתה
 שלום בעולם, כמו שבארנו שכתוב ויגש
 אליו יהודה.

ולא יכול יוסף להתאפק לכל הנעבים
 עליו וגו'. רבי חייא פתח ואמר, (תהלים קיב)

אמר רבי יהודה, אשריהם הצדיקים
 שקרבנתם היא שלום בעולם, משום
 שיוצאים ליחד את היחוד ומקרבנים
 קרבה להרבות שלום בעולם, שהרי יוסף
 ויהודה פטרם התקרבנו זה עם זה, לא
 היה שלום. בין שהתקרבנו יוסף ויהודה
 יחד, או הרבו שלום בעולם, והשמחה

וְהָאִי בַר נָשׁ, מִתְפָּרֵשׁ מִנִּיהַ בְּעֵלְמָא כַּמָּה זַיְנִין.
 מְנַהוֹן צְדִיקָא וּמְנַהוֹן רְשִׁיעָא. מְנַהוֹן טַפְּשִׁין
 וּמְנַהוֹן חֲפִימִין. וּבְלָהוּ אֶתְקִימוּ בְּעֵלְמָא, עֵתִירִין
 וּמִסְכְּנִין. וּבְלָהוּ בְּגִין לְמוֹזְבֵי אֱלִין בְּאֱלִין, לְמוֹזְבֵי
 צְדִיקָא עִם רְשִׁיעָא, לְמוֹזְבֵי חֲפִימִין עִם טַפְּשִׁין,
 לְמוֹזְבֵי עֵתִירִין עִם מִסְכְּנִין. דְּהָא בְּגִין כֹּד, זְכִי בַר נָשׁ
 לְחַיֵּי עֵלְמָא, וְאֶתְקַשֵּׁר בְּאֵילָנָא דְחַיֵּי. וְלֹא עוֹד, אֶלְא
 דְּהָא צְדָקָה דְאִיהוּ עָבִיד, קָאִים לְעֵלְמִין. דְּכִתּוּב
 וְצְדָקָתוֹ עוֹמֶדֶת לְעַד.

פְּזוּר נָתַן לְאַבְיוֹנִים. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כִּד פְּרָא
 קְדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא עֵלְמָא, קָאִים לִיהַ עַל סַמְכָא
 חַד, וְצְדִיק שְׂמִיהַ, וְהָאִי צְדִיק אִיהוּ קִיּוּמָא דְעֵלְמָא,
 וְדָא אִיהוּ דְאַשְׁקִי, וְזֶן לְכֻלָּא. דְּכִתּוּב, (בראשית ב) וְנָהַר

לשון הקודש

עשירים עם עניים, שהרי משום כך זוכה
 האדם לחיי העולם ונקשר בעץ החיים.
 ולא עוד, אלא שהנה הצדקה שהוא
 עושה עומדת לעולמים, שכתוב וצדקתו
 עומדת לעד.

פזור נתן לאביונים. רבי אלעזר אמר,
 בשברא הקדוש ברוך הוא את העולם,
 העמיד אותו על עמוד אחד ושמו צדיק,
 והצדיק הנה הוא הקיום של העולם, וזה
 הוא שמשקה וזן לכל, שכתוב (בראשית ב)

פזור נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד
 קרנו תרום בכבוד. בא ראה, הקדוש
 ברוך הוא ברא את העולם והשליט עליו
 את האדם שיהיה מלך על הכל.

והאדם הנה נפרדים ממנו בעולם כמה
 מינים, מהם צדיקים ומהם רשעים, מהם
 טפשים ומהם חכמים, וכלם מתקיימים
 בעולם, עשירים ועניים, וכלם בדי לזכות
 אלו באלו, לזכות צדיקים עם רשעים,
 לזכות חכמים עם טפשים, לזכות

יֵוצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה
לְאַרְבַּעַת רְאשִׁים.

וּמִשָּׁם יִפְרֹד, מֵהוּ יִפְרֹד. אֲלָא, הֵהוּא מְזוּזָא
וּמִשְׁקוּיָא דִּיהֵהוּא נְהָר, נְטִיל גְּנִתָא כִּלְא,
וּלְבַתַּר אֲתַבְדַּר הֵהוּא מִשְׁקוּיָא לְאַרְבַּע סְטְרִין
דְּעֵלְמָא. וּבְמָה אֵינוֹן דְּמַצְפָּאן לְאַתְשְׁקִיָּא וּלְאַתְזוּנָא
מִתְפָּן. בְּמָה דְאַתְ אָמַר, (תהלים קמה) עֵינֵי כָל אֱלִיָּד
יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ. וּבְגִין כֶּךָ
פְּזֹר נָתַן לְאַבְיוֹנִים, דָּא צְדִיק. צְדִיקְתוֹ עוֹמְדַת לְעַד,
דָּא בְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל. דְּבְגִין כֶּךָ, אִיהִי קִיּוּמָא בְּרִזָּא
דְּשָׁלָם, בְּקִיּוּמָא שְׁלִים. רְשַׁע יִרְאֵה וּבְעָם, דָּא מַלְכוּת
עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת.

תָּא חַזִּי, מַלְכוּת שָׁמַיִם, אִיהִי בֵי מִקְדָּשָׁא. לְקִיּוּמָא
כָּל מְסַבְּנֵי בְּגוֹ צֵלָא דְשִׁרְוֹתָא דְשְׁכִינְתָּא. וְצְדִיק

לשון הקודש

יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ.
וּמִשָּׁם יִפְרֹד, מֵהוּ יִפְרֹד. אֲלָא, הֵהוּא מְזוּזָא
וּמִשְׁקוּיָא דִּיהֵהוּא נְהָר, נְטִיל גְּנִתָא כִּלְא,
וּלְבַתַּר אֲתַבְדַּר הֵהוּא מִשְׁקוּיָא לְאַרְבַּע סְטְרִין
דְּעֵלְמָא. וּבְמָה אֵינוֹן דְּמַצְפָּאן לְאַתְשְׁקִיָּא וּלְאַתְזוּנָא
מִתְפָּן. בְּמָה דְאַתְ אָמַר, (תהלים קמה) עֵינֵי כָל אֱלִיָּד
יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ. וּבְגִין כֶּךָ
פְּזֹר נָתַן לְאַבְיוֹנִים, דָּא צְדִיק. צְדִיקְתוֹ עוֹמְדַת לְעַד,
דָּא בְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל. דְּבְגִין כֶּךָ, אִיהִי קִיּוּמָא בְּרִזָּא
דְּשָׁלָם, בְּקִיּוּמָא שְׁלִים. רְשַׁע יִרְאֵה וּבְעָם, דָּא מַלְכוּת
עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת.

בַּא רְאֵה, מַלְכוּת שָׁמַיִם הִיא בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ, לְקוּם כָּל הָעַנְיִים בְּתוֹךְ הַצֵּל שֶׁל

וְנִהָר יֵוצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וּמִשָּׁם
יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעַת רְאשִׁים.

וּמִשָּׁם יִפְרֹד, מֵהוּ יִפְרֹד? אֲלָא הַמְזוּזָא
הֵהוּא וְהַמִּשְׁקָה שֶׁל הַנְּהָר הֵהוּא נוֹטֵל הַגֶּן
הַכֹּל, וְאַחַר כֵּן מִתְפָּזֵר הַמִּשְׁקָה הֵהוּא
לְאַרְבַּעַת צְדָדִים שֶׁל הָעוֹלָם, וּבְמָה הֵם
שְׁמֵצִפִּים לְהִיּוֹת מְשָׁקִים וּלְהוֹזִין מִשָּׁם,
כְּמוֹ שְׁנַאמַר (תהלים קמה) עֵינֵי כָל אֱלִיָּד

דָּא אִיהוּ אַקְרִי גַבְאֵי צְדָקָה, לְמִיתָן וּלְמִיזָן לְכָלֵּא.
 דְּכַתִּיב פִּזֵּר נָתַן לְאֲבִיוֹנִים. בְּגִין כֶּךָ, גַּבְאֵי צְדָקָה נְטָלֵי
 אַנְרָא לְקַבִּיל כְּלָהוּ דִּיהֵבֵי צְדָקָה.

תָּא חָזִי, וְלֹא יָכוֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל תַּנְצָבִים,
 אֲלִין אֵינֹן כָּל דְּקִימֵי לְאַתְוֹנָא וּלְאַתְשְׁקִיָּא
 מִנִּיהּ. וְלֹא עָמַד אִישׁ אֲתוּ ^(דף רח ע"ב) בְּהַתְּוֹדַע יוֹסֵף אֶל
 אַחִיו. אֲתוּ, דָּא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. אַחִיו, אֲלִין שְׂאֵר
 רְתִיבִין חֵיילִין, דְּכַתִּיב בְּהוּ ^(תהלים קכב) לְמַעַן אַחֵי וְרַעֲיָ.

דְּכָר אַחַר, וְלֹא עָמַד אִישׁ אֲתוּ. בְּזַמְנָא דְקוּדְשָׁא
 בְּרִידָא הוּא אֲתֵי לְאַזְדַּוּוֹנָא בְּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל.
 בְּהַתְּוֹדַע יוֹסֵף אֶל אַחִיו, בְּזַמְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
 הָוָה מִתְחַבֵּר בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל, בְּגִין דְּאֵינֹן נְטָלֵי
 בְּלַחְדֵּייהוּ, וְלֹא חֲבוּרָא דְעַמּוּן עוֹבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכְבִים
 וּמְזֻלוֹת בְּהַדְּיָיהוּ. בְּגִין כֶּךָ ^(במדבר כט) בְּיָוִם הַשְּׁמִינִי

לשון הקודש

יִשְׂרָאֵל. אַחִיו - אֵלֹו שְׂאֵר הַמְּרַכְּבוֹת
 הַחִלּוֹת, שְׂכַתוֹב בְּהֵם לְמַעַן אַחֵי וְרַעֲיָ.
 דְּכָר אַחַר וְלֹא עָמַד אִישׁ אֲתוּ - בְּזַמְנָן
 שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּא לְהִתְחַבֵּר עִם
 כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. בְּהַתְּוֹדַע יוֹסֵף אֶל אַחִיו,
 בְּזַמְנָן שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הָיָה מִתְחַבֵּר
 בְּהֵם בְּיִשְׂרָאֵל, מְשׁוּם שְׁהֵם נוֹטְלִים
 לְבָדָם, וְלֹא חֲבוּרָא שְׁל עַמּוּם עוֹבְדֵי
 עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת עַמּוּם. מְשׁוּם כֶּךָ,

רֵאשִׁית הַשְּׂכִינָה, וְהַצְדִּיק הַזֶּה הוּא נִקְרָא
 גַּבְאֵי צְדָקָה, לְחֵן וּלְזִוּן אֶת הַכָּל, שְׂכַתוֹב
 פִּזֵּר נָתַן לְאֲבִיוֹנִים, מְשׁוּם כֶּךָ גַּבְאֵי
 צְדָקָה נוֹטְלִים שְׂכָר כְּנָגַד כָּל הַנוֹתְנִים
 צְדָקָה.

כָּא רָאָה, וְלֹא יָכוֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל
 הַתְּנָצָבִים - אֵלֹו הֵם כָּל הָעוֹמְדִים לְהוֹזִין
 וּלְהַשְׁקוֹת מִמֶּנּוּ. וְלֹא עָמַד אִישׁ אֲתוּ
 בְּהַתְּוֹדַע יוֹסֵף אֶל אַחִיו. אֲתוּ - זֶו כְּנֻסַת

עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֶם. דִּהָא בְּזִמְנָא דָּא, אִיהוּ קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי, בְּחַבְרָא חָדָא עִם יִשְׂרָאֵל, דְּכִתְיִב
בְּהוּ אַחֵי וְרַעֵי בְּמַה דְּאוּקְמוּהָ.

רַבִּי יִיסָא פָּתַח קָרָא, בְּזִמְנָא דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
יֹזְקִים לָהּ לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל מֵעַפְרָא, וְיִבְעֵי
לְאַנְקָמָא נְקָמָתָא מֵעַמְמִיָּא עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכְבִים
וּמְזֻלוֹת, כְּדִין כְּתִיב, (ישעיה סג) וּמַעֲמִים אֵין אִישׁ אֶתִּי.
וּכְתִיב חָכָא, וְלֹא עָמַד אִישׁ אֶתּוֹ בְּהַתְּנוּדַע יוֹסֵף אֶל
אַחָיו. בְּמַה דְּאֵתְּ אָמַר, (ישעיה סג) וַיִּנְטְלוּם וַיִּנְשְׂאֵם כָּל
יְמֵי עוֹלָם.

וְלֹא יָכוֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק, רַבִּי חֲזַקְיָה פָּתַח וְאָמַר,
(תהלים קכג) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת עֵינֵי
הַיּוֹשְׁבֵי בַשָּׁמַיִם, הֵאֵי קָרָא אוּקְמוּהָ וְאִתְּמַר. אֲבָל תָּא
חַזִּי, אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת עֵינֵי, וּכְתִיב, (תהלים קכא) אֶשָּׂא

לשון הקודש

ומעמים אין איש אתי, וכתוב כאן ולא
עמד איש אתו בהתנודע יוסף אל אחיו,
כמו שנאמר וינטלם וינשאים כל ימי
עולם.

ולא יכל יוסף להתאפק. רבי חזקיה
פתח ואמר, (תהלים קכג) שיר המעלות אליך
נשאתי את עיני היושבי בשמים. הפסוק
הזה בארונה ונתבאר, אבל בא ראה,

(במדבר כט) ביום השמיני עצרת תהיה לכם,
שהרי בזמן הזה הקדוש ברוך הוא לבדו
בחבור אחד עם ישראל, שכתוב בהם
למען אחי ורעי, כמו שבארונה.

רבי ייסא פתח הפסוק, בזמן שהקדוש
ברוך הוא יקים את כנסת ישראל מן
העפר וירצה להנקם נקמה מעמים עובדי
כוכבים ומזלות, אזי כתוב (ישעיה סג)

עֵינַי אֶל הַהָרִים. אֵלֶּא, דָּא לְעֵילָא וְדָא לְתַתָּא. אִשָּׁא
 עֵינַי אֶל הַהָרִים, דָּא לְעֵילָא. בְּגִין לְאַמְשָׁכָא בְּרַכָּאן
 מֵעֵילָא לְתַתָּא, מֵאֲלִין הָרִים עֲלֵאִין, לְאַמְשָׁכָא מִנִּיּהוּ
 בְּרַכָּאן לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל דְּאַתְּבְּרָכָא מִנִּיּהוּ. אֵלֶּיךָ
 נִשְׂאֲתִי אֶת עֵינַי, לְמַעְפֵּי וּלְחַפְּאָה לְאַנּוּן בְּרַכָּאן
 דְּנַחְתּוּ מִתַּמָּן לְתַתָּא.

הַיּוֹשְׁבֵי בַשָּׁמַיִם, דְּכָל תּוֹקְפָהָא וְחִילָאָה וְקִיּוּמָהָא,
 אִיהוּ בַשָּׁמַיִם. בְּגִין דְּכַד יוֹבְלָא אֶפְתַּח
 מִבּוּעֵי דְכָל אֵינּוּן תְּרַעִין, כְּלָהוּ קִיּוּמֵי בַשָּׁמַיִם.
 וְכִיּוֹן דְּשָׁמַיִם נָטִיל כָּל אֵינּוּן נְהוּרִין דְּנַפְקִי
 מִיּוֹבְלָא, כְּדִין אִיהוּ זֶן וְאַשְׁקִי לָהּ לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל
 עַל יְדָא דְצַדִּיק חַד.

וְכִיּוֹן דְּדָא אֶתְעַר לְגַבְהָ, כְּמָה אֵינּוּן דְּקִיּוּמָן כְּכָל
 סְטָרִין לְאַתְשָׁקָא וּלְאַתְבְּרָכָא מִתַּמָּן. כְּמָה

לשון הקודש

הַיּוֹשְׁבֵי בַשָּׁמַיִם, שְׂכָל תְּקִפָּה וְקִיּוּמָהָא
 וְחִילָאָה הוּא בַשָּׁמַיִם. מִשּׁוּם שְׂפָאֲשֵׁר
 הַיּוֹבֵל פּוֹתַח הַמַּעֲנִנּוֹת שֶׁל כָּל אוֹתָם
 הַשְּׁעָרִים, כָּלֵם עוֹמְדִים בַּשָּׁמַיִם. וְכִיּוֹן
 שְׁשָׁמַיִם נוֹטְלִים כָּל אוֹתָם אוֹרוֹת
 שְׂיוּצָאִים מִהַיּוֹבֵל, אִזּוּ הוּא זֶן וּמִשְׁקָה אֶת
 כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי צַדִּיק אַחַד.

וְכִיּוֹן שְׁזֵה מִתְעוֹרֵר אֵלֶיהָ, כְּמָה הֵם
 שְׁעוֹמְדִים כְּכָל הַצְּדִיקִים לִהְיוֹת מְשֻׁקִים

אֵלֶּיךָ נִשְׂאֲתִי אֶת עֵינַי, וְכַתּוּב (תהלים קכא)
 אִשָּׁא עֵינַי אֶל הַהָרִים. אֵלֶּא, זֶה לְמַעְלָה
 וְזֶה לְמַטָּה. אִשָּׁא עֵינַי אֶל הַהָרִים – זֶה
 לְמַעְלָה, כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ בְּרַכּוֹת מִמַּעְלָה
 לְמַטָּה, מִהַהָרִים הַלְלוּ הַעֲלִיּוֹנִים לְמִשְׁךְ
 מִהֶם בְּרַכּוֹת לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל שְׁמַתְבְּרַכַת
 מִהֶם. אֵלֶּיךָ נִשְׂאֲתִי אֶת עֵינַי, לְצַפּוֹת
 וּלְחַפּוֹת לְאוֹתָן בְּרַכּוֹת שְׂיוֹרְדוֹת מִשָּׁם
 לְמַטָּה.

דַּאתְּ אָמַר, (תהלים קד) הַכְּפִירִים שׁוֹאֲגִים לְטָרְף וּלְבִקֵּשׁ
 מֵאֵל אֲכָלָם. וּכְדִין, אִיהִי סִלְקָא בְּרִזָּא דְרִזִּין בְּדָקָא
 חֲזִי (ד"א ל"ג ל"ה), וּמִקְבֵּלָא עֲדוּנִין מִבְּעֵלָה בְּדָקָא יֵאוּת,
 וּכְלָהוּ דְקִיּוּמִין בְּכָל סְטָרִין עָמְדִי בְּלַחֲזֵייהוּ, כְּמָה
 דַּאתְּ אָמַר, וְלֹא עָמַד אִישׁ אִישׁ אֶתּוֹ, דְּכִתְיב, וַיִּקְרָא
 הוֹצִיאוּ כָּל אִישׁ מֵעָלָי, וּלְבַתֵּר דְּאִיהִי מִקְבֵּלָא
 עֲדוּנִין מִבְּעֵלָה, כְּלָהוּ אֶתְשַׁקֵּיין לְבַתֵּר וְאֶתְזַנּוּ. כְּמָה
 דַּאתְּ אָמַר, (תהלים קד) יִשְׁקוּ כָּל חֵיתוֹ שָׂדֵי יִשְׁבְּרוּ
 פְּרָאִים צְמָאָם.

רַבִּי יוֹסִי פֶתַח קָרָא בְּאַלְיָהוּ, דְּכִתְיב, (מלכים א יז) וַיִּקְרָא
 אֵל ה' וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהֵי הַגֹּם עַל הָאֱלֹמְנָה אֲשֶׁר
 אָנִי מִתְנַזֵּר עִמָּה הִרְעוֹתָ לְחַמִּית אֶת בְּנָהּ. תָּא חֲזִי,
 תְּרִי הוּוּ דְקִאָמְרִין מַלְיִן לְקַבִּיל קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא,
 מִשָּׁה וְאַלְיָהוּ. מִשָּׁה אָמַר, (שמות ה) לְמָה הִרְעוֹתָ לְעַם

לשון הקודש

יִשְׁקוּ כָּל חֵיתוֹ שָׂדֵי יִשְׁבְּרוּ פְּרָאִים
 צְמָאָם.

רַבִּי יוֹסִי פֶתַח הַפְּסוּק בְּאַלְיָהוּ, שְׂכַתּוּב
 (מלכים א יז) וַיִּקְרָא אֵל ה' וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהֵי
 הַגֹּם עַל הָאֱלֹמְנָה אֲשֶׁר אָנִי מִתְנַזֵּר עִמָּה
 הִרְעוֹתָ לְחַמִּית אֶת בְּנָהּ. בֵּא רְאָה, שְׁנַיִם
 הָיוּ שְׂאָמְרוּ דְכָרִים בְּנֵגֵד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, מִשָּׁה וְאַלְיָהוּ. מִשָּׁה אָמַר (שמות ה)
 לְמָה הִרְעוֹתָ לְעַם הַזֶּה. וְאַלְיָהוּ אָמַר,

וּלְהַתְּבַרְךְ מִשָּׁם, כְּמוֹ שְׂנַאָמַר הַכְּפִירִים
 שׁוֹאֲגִים לְטָרְף וּלְבִקֵּשׁ מֵאֵל אֲכָלָם. וְאִז
 הִיא עוֹלָה בְּסוּד הַסּוּדוֹת כְּרֵאוּי וְלוֹ,
 וּמִקְבֵּלָת עֲדוּנִים מִבְּעֵלָה כְּרֵאוּי, וְכָל
 הָעוֹמְדִים בְּכָל הַצְּדָדִים עוֹמְדִים לְבָדָם,
 כְּמוֹ שְׂנַאָמַר וְלֹא עָמַד אִישׁ אִישׁ אֶתּוֹ, שְׂכַתּוּב
 וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ כָּל אִישׁ מֵעָלָי. וְאַחַר
 שְׁהִיא מִקְבֵּלָת עֲדוּנִים מִבְּעֵלָה, כָּלָם
 נִשְׁקִים לְאַחַר מִכּוֹן וְנִזְנֻנִים, כְּמוֹ שְׂנַאָמַר

הַיְתָה. וְאֵלֵיהֶוּ אָמַר, הִרְעוּתָ לְהַמִּית אֶת בְּנֵהּ, וְתַרְוִייהוּ
בְּמִלַּח תְּדַא קְאָמְרוּ.

מָאֵי טַעְמָא. אֵלֶּא רָזָא אִיהוּ. מִשָּׁה אָמַר, לָמָּה
הִרְעוּתָ, מָאֵי טַעְמָא. אֵלֶּא, בְּגִין דְּאִתִּיהִיב רְשׁוֹ
לְסַטְרָא אַחְרָא לְשִׁלְטָאָה עַלִּייהוּ דִּישְׂרָאֵל, הִרְעוּתָ,
יְהִבְתָּ רְשׁוֹ לְסַטְרָא אַחְרָא דְרַע, לְמִשְׁלַט עַלִּייהוּ.
אֵלֵיהֶוּ אָמַר, הִרְעוּתָ יְהִבְתָּ רְשׁוֹ לְסַטְרָא דְרַע, לְיִטּוּל
נְשַׁמְתָּא דְדָא. וְדָא הוּא הִרְעוּתָ, וְכֹלָא רָזָא תְדָא.

תָּא חַזִּי, אֵלֵיהֶוּ אָמַר, הֲגַם עַל הָאֲלֻמְנָה אֲשֶׁר אֲנִי
מִתְגַּוְרֵר עִמָּהּ. בְּגִין דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר
לִיָּה לְאֵלֵיהֶוּ, הִנֵּה צוֹיְתִי שָׁם אִשָּׁה אֲלֻמְנָה לְכַלְכְּלָךְ.
וְכֹל מָאֵן דִּזֵּן וּמְפָרְנִים לְמָאֵן דְּאֶצְטְרִיךְ לִיָּה, וְכֹל שְׂפָן
בְּיוֹמֵי דְכַפְנָא, הָא אֶתְאַחֵיד בְּאֵילָנָא דְחַיִּי, וְגֵרִים לִיָּה
חַיִּים וְלִבְנֵי חַיִּים, וְהָא אוֹקִימְנָא. וְהַשְׁתָּא אֵלֵיהֶוּ אָמַר, כֹּל

לשון הקודש

סוד אחר.

בא ראה, אליהו אמר, הגם על האלמנה אשר אני מתגורר עמה. משום שהקדוש ברוך הוא אמר לו לאליהו, הנה צויתי שם אשה אלמנה לכלכלך, וכל מי שזן ומפרנס למי שצריך לו, וכל שפן בימי רעב, הרי נאחזו בעין החיים, וגורם לו ולבניו חיים, והנה בארנו. ועכשו אליהו אמר, כל מי שמקים נפש בעולם, זוכה

הרעות להמית את בנה. ושניהם אמרו דבר אחד.

מה הטעם? אלא סוד הוא. משה אמר למה הרעתה, מה הטעם? אלא משום שנתנה רשות לצד האחר לשלט על ישראל. הרעתה - נתת רשות לצד האחר של רע לשלט עליהם. אליהו אמר הרעות - נתן רשות לצד הרע לטל נשמתו של זה, וזהו הוא הרעות, והכל

מֵאֵן דְּקַיִים נַפְשָׁא בְּעֵלְמָא, זְכִי לִיה חַיִּים וְזְכִי
 לְאַתְאַחְדָּא בְּאִילָנָא דְחַיִּי. וְהַשְׁתָּא שְׁלֵמָא אִילָנָא
 דְּמוֹתָא סְטָרָא דְרַע עַל הָאֲלֻמְנָה דְאַנְתָּ פְּקֻדָּתָ לְמִיּוֹן
 לִי. בְּגִין כְּדָּ תְּרַעוֹתָ (לְמַח הַרְעוֹתָ).

וְאִי תִימָא דְרַע לָא אֲתַעְבִּיד לְבַר נָשׁ מֵעַם קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. תָּא חַיִּי, בְּזֻמְנָא דְבַר נָשׁ אֲזִיל
 לִימִינָא, נְטִירוֹ דְּקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא תְּדִיר לְגַבִּיהַ, וְלֹא
 יכִיל סְטָרָא אַחְרָא לְשִׁלְטָאָה עֲלֵיהַ. וְהֵא רַע
 אֲתַכְפִּיָּא קַמִּיהַ, וְלֹא יכִיל לְשִׁלְטָאָה. וְכִיּוֹן דְּנְטִירוֹ
 דְּקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַעְבְּרָא מִנִּיהַ, בְּגִין (דף רט ע"א)
 דְּאִיהוּ אֲתַדְבַּק בְּרַע, כִּדִּין הֵהוּא רַע, כִּיּוֹן דְּחַמִּי דְלֹא
 עַמִּיהַ נְטִירוֹ, כִּדִּין שְׁלִיט עֲלֵיהַ, וְאַתִּי לְשִׁינְאַה לִּיהַ,
 וְכִדִּין אֲתִיְהִיב לִיהַ רְשׁוֹ, וְנָטִיל נְשַׁמְתִּיהַ.

מוֹשֶׁה אָמַר לְמַח הַרְעַתָּה, דְּאַתִּיְהִיב לִיהַ רְשׁוֹ

לשון הקודש

האחר לשלט עליו, והרע הנה נכנע לפניו
 ולא יכול לשלט. וכיון ששמירת הקדוש
 ברוך הוא עוברת ממנו, משום שהוא
 נדבק ברע, אז אותו הרע, כיון שרואה
 שאין עמו שמירה, אז שולט עליו וכא
 להשמיד אותו, ואז נתנת לו רשות ונטל
 את נשמתו.

מוֹשֶׁה אָמַר לְמַח הַרְעַתָּה, שְׁנַתְנָה רְשׁוֹת

לו חיים, וזוכה להאחו בעין החיים,
 ועבשו שולט עין המות, הצד של רע, על
 האלמנה שאתה צוית ליון אותי, משום
 כך הרעות ולמה הרעתהו.

וְאִם תֹּאמַר שְׁרַע לֹא נַעֲשֶׂה לְאִישׁ מֵעַם
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא – בֹּא רְאֵה, בְּזִמְן
 שְׁאַדָּם הוֹלֵךְ לִימִין, שְׁמִירְתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא תְּמִיד אֲצִלוֹ, וְלֹא יכִיל הַצַּד

לְסִטְרָא דְרַע, לְמִשְׁלַט עַלְיֵיהּ דִּישְׂרָאֵל, לְמַתְוֵי
בְּשַׁעְבוּדָא דִּילֵיהּ. דְּבַר אַחַר לְמַה הִרְעַתָּה,
דְּחִמָּא כְּמַה מְנַהוּן דְּהוּן מִתִּין, וְאַתְּמַסְרוּ בְּסִטְרָא
דְרַע.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּטוֹב אַתְּעַר, דְּאִיהּ יְמִינָא, כֹּל
חִידוּי, וְכֹל טִיבוּ, וְכֹל בְּרַכָּאן מִשְׁתַּכְּחִין, וְכֹלֵא
בְּחֻשְׁאֵי אִיהּ, כְּמַה דְּאוּקְמוּתָּהּ, דְּאִמְרֵי בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מְלַכּוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד בְּחֻשְׁאֵי, וְרִזָּא דָּא בְּגִין (ס"א דהאי
אִיהּ יְחִידָא) דְּאִיהּ כְּדִין יְחִידָא כְּדָקָא חֲזִי.

אָמַר רַבִּי חֲזִינָא, וְכִי אֵלֵיחּוּ, פִּינּוּן דְּאִיהּ גְּזַר,
וְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא מְקַיִים. וְאִיהּ גְּזִיר עַל
שְׂמִינָא, דְּלֵא לְאַחַתָּא מִטְרָא וְטִלָּא, הֵיךְ דְּחִיל אִיהּ
מְאִיזְבֵּל, דְּשִׁדְרַת לִיהּ. דְּכַתִּיב, (מלכים א' יט) כִּי כָעַת מִחַר
אֲשִׁים אֶת גַּבְשֶׁן בְּגַבְשֶׁן אֶחָד מֵהֶם, וּמִיָּד דְּחִיל וְעָרַק
עַל גַּבְשִׁייהּ.

לשון הקודש

מְלַכּוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד בְּחֻשְׁאֵי, וְזֵה הַסּוּד,
מְשׁוּם וְשִׁדְוֵי יְחִידוּן שְׂאֵז הוּא הַיְחִידוּ כְּרֵאוּי.
אָמַר רַבִּי חֲזִינָא, וְכִי אֵלֵיחּוּ, פִּינּוּן שֶׁהוּא
גְּזִיר וְהַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַיִם, וְהוּא גְּזִיר
עַל הַשְּׂמִינִים שְׁלֵא לְהוֹרִיד טַל וּמִטְרָא, אֵיךְ
הוּא פְּחַד מְאִיזְבֵּל שֶׁשְׁלָחָה לוֹ, שְׂכַתוֹב
(מלכים א' יט) כִּי כָעַת מִחַר אֲשִׁים אֶת גַּבְשֶׁן
בְּגַבְשֶׁן אֶחָד מֵהֶם, וּמִיָּד פְּחַד וּבְכַרַת עַל

לְצַד הַרְעָה לְשִׁלְטַן עַל יִשְׂרָאֵל, לְהִיּוֹת
בְּשַׁעְבוּדָא שְׁלוֹ. דְּבַר אַחַר לְמַה הִרְעַתָּה –
שְׂרָאָה כְּמַה מֵהֶם שְׁהִיוּ מִתִּים וְנִמְסְרוּ
לְצַד הַרְעָה.

כֵּא רָאָה, בְּשַׁעָה שֶׁהַטּוֹב מִתְעוֹרֵר,
שֶׁהוּא הַיְמִין, כֹּל הַשְּׂמִיחָה וְכֹל הַטּוֹב וְכֹל
הַבְּרַכּוֹת נִמְצְאוּת, וְהַכֹּל הוּא בְּחֻשְׁאֵי,
כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוָה שְׂאוּמְרִים בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד

אָמַר לִיה רַבִּי יוֹסִי, הָא אִוְקְמוּתָּ, דְּעַדִּיקוּיָא לָא
 בְּעָאן לְאַטְרַחָא לְמַאֲרִיחֹן, בְּאַתֵּר דְּנִזְקָא
 אֲשֶׁתַּתְּכַת (לִיה) לְעֵינָא. כְּנִוּוּנָא דְשִׁמוּאֵל, דְּכַתִּיב,
 (שְׁמוּאֵל א טז) אֵיךְ אֵלֶיךָ וְשָׁמַע שָׁאוּל וַהֲרַגְנִי, אָמַר לִיה,
 עֲגַלְתָּ בְּקָר תִּקַּח בְּיַדְךָ. כְּנִין דְּעַדִּיקוּיָא לָא בְּעָאן
 לְאַטְרַחָא לְמַאֲרִיחֹן בְּאַתֵּר דְּנִזְקָא אֲשֶׁתַּתְּכַת. אוּף
 חָבִי אֵלֵיהּ, כִּינּוּן דְּחָמָא דְּנִזְקָא אֲשֶׁתַּתְּכַת, לָא בְּעֵי
 לְאַטְרַחָא לְמַאֲרִיָּה.

אָמַר לִיה, אֲנָא מְלָה שְׁמַעְנָא, דְּהָא בְּאֵלֵיהּ לָא
 כְּתִיב בֵּיה וַיִּירָא וַיִּלְךְ אֶל נַפְשׁוֹ, אֶלָּא (מַלְכִים א
 ט) וַיִּירָא. רְאִיָּה חָמָא. וּמָה חָמָא, אֶלָּא חָמָא דְּהָא
 מִכְּמָה שְׁנִין אֲזַל בְּתַרִּיה מְלַאךְ הַמּוֹת, וְלָא אֲתַמְסַר
 בִּידֵיהּ. וְהַשְׁתָּא וַיִּלְךְ אֶל נַפְשׁוֹ, מָאי וַיִּלְךְ אֶל נַפְשׁוֹ,
 אֲזַל לְקִיּוּמָא דְּנַפְשָׁא, וּמָאן אִיהּ אֵילָנָא דְּחַיִּי
 לְאַתְדַּבְּקָא תַּמָּן.

לשון הקודש

נפשו?

אף כך אליהו, כִּינּוּן שְׂרָאָה שְׁנִיךְ נִמְצָא,
 לָא רָצָה לְהַטְרִיחַ אֶת רַבּוּנּוֹ.

אָמַר לוֹ, אֲנִי שְׁמַעְתִּי דְּבַר, שְׁהֵנָּה
 בְּאֵלֵיהּ לָא כְּתוּב בּוֹ וַיִּירָא וַיִּלְךְ אֶל
 נַפְשׁוֹ, אֶלָּא וַיִּירָא, רְאִיָּה רָצָה. וּמָה רָצָה?
 אֶלָּא רָצָה שְׁהֵנָּה מִכְּמָה שְׁנִים הוֹלֵךְ
 אַחֲרָיו מְלַאךְ הַמּוֹת, וְלָא נִמְסַר בְּיָדוֹ,
 וְעַכְשָׁו וַיִּלְךְ אֶל נַפְשׁוֹ. מָה זֶה וַיִּלְךְ אֶל

אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, הֵנָּה פְּרִשׁוּהָ
 שְׁהַעֲדִיקִים לָא רוּצִים לְהַטְרִיחַ אֶת
 רַבּוּנָם בְּמָקוֹם שְׁנִיךְ נִמְצָא וְלוֹ לְעֵין, כְּמוֹ
 שְׁשִׁמוּאֵל, שְׁכַתּוּב (שְׁמוּאֵל-א טז) אֵיךְ אֵלֶיךָ
 וְשָׁמַע שָׁאוּל וַהֲרַגְנִי. אָמַר לוֹ, עֲגַלְתָּ בְּקָר
 תִּקַּח בְּיַדְךָ, מְשׁוּם שְׁהַעֲדִיקִים לָא רוּצִים
 לְהַטְרִיחַ אֶת רַבּוּנָם בְּמָקוֹם שְׁנִימְצָא נִזְק.

תָּא חַיִּי, פְּלִהוּ כְּתִיב אֶת נַפְשׁוֹ, וְהָכָא כְּתִיב אֶל
 נַפְשׁוֹ, וְרָזָא דָּא שְׁמַעְנָא, דְּאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
 כֹּל נִשְׁמָתִין דְּעֵלְמָא, פְּלִהוּ נַפְקִי מִהֵוּא נָהַר דְּנַגִּיד
 וְנַפְקִי, וְכִלְהוּ נְקִיט לֹון הֵוּא צְרוּרָא דְחַיִּי, וְכַד
 נוֹקְבָא אֲתַעְבְּרַת מִן דְּכוּרָא, פְּלִהוּ בְּתִיאֹוּבְתָא דְתַרִּין
 סְטָרִין, בְּתִיאֹוּבְתָא דְנוֹקְבָא לְגַבִּי דְכוּרָא, וְכַד
 תִּיאֹוּבְתָא דְדְכוּרָא נַפְקָא בְּרַעוּתָא, כְּדִין אֵינוֹן
 נִשְׁמָתִין בְּקִיּוּמָא יְתִיר, בְּגִין דְּכִלְא בְּתִיאֹוּבְתָא וְרַעוּ
 דְּאֵילְנָא דְחַיִּיא. וְאֵלִיָּהוּ, בְּגִין דְּהוּה מִהֵוּא רַעוּתָא
 יְתִיר מִבְּר נֶשׂ אַחְרָא, אֲתַקְיִים.

וּבְגִין כִּדְ אֶל נַפְשׁוֹ כְּתִיב, וְלֹא כְּתִיב אֶת נַפְשׁוֹ.
 דְּהָא אֶת נַפְשׁוֹ דָּא הִיא נוֹקְבָא. וְאִי תִימָא
 וְאֵל הָאֵשָׁה אָמַר, כִּלְלָא דְדְבַר וְנוֹקְבָא. כִּדְ הִיא
 כְּנֹו דְכוּרָא, כְּדִין וְאֵל הָאֵשָׁה אָמַר. אֶת הָאֵשָׁה,

לשון הקודש

לְזַכָּר, וּבִשְׁתִּישׁוּקַת הַזְכָּר יוֹצֵאת בְּרַצוֹן,
 אִזּוֹ אוֹתָן הַנְּשָׁמוֹת בְּקִיּוּם יוֹתֵר, מִשּׁוּם
 שֶׁהַכֹּל בְּתִישׁוּקָה וְרַצוֹן שֶׁל עֵץ הַחַיִּים.
 וְאֵלֵיהֶן, מִשּׁוּם שֶׁהֵיחָ מֵאוֹתוֹ רַצוֹן יוֹתֵר
 מֵאָדָם אַחֵר, הַתְּקִים.

וּמִשּׁוּם כִּדְ כְּתוּב אֶל נַפְשׁוֹ, וְלֹא כְּתוּב
 אֶת נַפְשׁוֹ, שֶׁהִרִי אֶת נַפְשׁוֹ – זֶו הַנְּקִבָה.
 וְאִם תֹּאמַר וְאֵל הָאֵשָׁה אָמַר – הַכְּלָלוֹת
 שֶׁל זָכָר וְנְקִבָה כִּשְׁהִיא בְּתוֹךְ הַזְכָּר, אִזּוֹ

נַפְשׁוֹ? הַלֵּךְ לְקִיּוּם הַנַּפֶּשׁ, וּמִי הוּא? עֵץ
 הַחַיִּים לְהַדְבִּק שָׁם.

כִּי רָאָה, כִּלְלָם כְּתוּב אֶת נַפְשׁוֹ, וְכִאֵן
 כְּתוּב אֶל נַפְשׁוֹ, וְסוּד זֶה שְׁמַעְתִּי, שֶׁאָמַר
 רַבִּי שְׁמַעוֹן, כֹּל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם,
 כִּלְלָם יוֹצֵאִים מֵאוֹתוֹ נָהַר שְׁשׁוּפֵעַ וְיוֹצֵא,
 וְאֵת כִּלְלָם הוּא לוֹקֵחַ אוֹתוֹ צְרוּר הַחַיִּים,
 וּבִשְׁתִּישׁוּקָה מִתְעַבְּרַת מִן הַזְכָּר, כִּלְלָם
 בְּתִישׁוּקַת שְׁנֵי הַצְּדָדִים, בְּתִישׁוּקַת הַנְּקִבָה

נוקבא בלחודהא, ולא כלילו דדכורא. פגוונא דא
 אל נפשו, דכר בלחודוי, את נפשו נוקבא בלחודהא
 ולא כלילו דדכורא. ובגין דאיהו מסטרא דדכורא
 יתיר מכל בני עלמא, אתקיים בקיומיה יתיר, ולא
 מות בשאר בני עלמא. בגין דכלא איהו מאילנא
 דחיי, ולא מנו עפרא. ובגין דא אסתלק לעילא,
 ולא מית בארע כל בני עלמא. דכתיב, (מלכים ב ב)
 ויעל אליהו בפערה השמים.

תא חזי, מה כתיב והנה רכב אש וסוסי אש וגו',
 דהא כדון אתפשט גופא מן רוחא, ואסתלק
 דלא בשאר ארע בני עלמא. ואשתאר מלאכא
 קדישא, בשאר קדישי עליונים, ועביד שליחותא
 בעלמא. והא אוקמוה, דנסין דעבד קדשא ברוך הוא
 בעלמא, על ידיה אתעבדון.

לשון הקודש

א ויעל אליהו בפערה השמים.
 בא ראה מה כתוב, והנה רכב אש וסוסי
 אש וגו', שהרי אז התפשט הגוף מן
 הרוח והסתלק שלא בשאר דרך בני
 העולם, ונשאר מלאך קדוש בשאר
 קדושים עליונים, ועושה שליחות בעולם,
 והרי פרושה, שהנסים שעושה הקדוש
 ברוך הוא בעולם, נעשים על ידו.

ואל האשה אמר. את האשה - הנקבה
 לבדה, ולא של הזכר. כמו זה אל נפשו
 - הזכר לבדו. את נפשו - הנקבה לבדה
 ולא התפללות של זכר. ומשום שהוא
 מצד הזכר יותר מכל בני העולם, התקיים
 בקיומו יותר, ולא מת בשאר בני העולם,
 משום שהכל הוא מעין החיים, ולא מתוך
 העפר. ומשום כך הסתלק למעלה ולא
 מת בדרך כל בני העולם, שכתוב (מלכים ב-

וְתָא חַיִּי, מַה כְּתִיב, (מלכים א יט) וַיִּשְׂאֵל אֶת נַפְשׁוֹ.
 בְּקִדְמִיתָא, וַיִּלְךְ אֶל נַפְשׁוֹ, כְּמַה דְּאִתְמַר
 בְּקִיּוּמָא. וְהָבֵא אֶת נַפְשׁוֹ לְמוֹת, אֵילָנָא דְבֵיהּ שְׂרִיָּא
 מוֹתָא. וְתַמָּן אֲתַגְלִי עֲלֵיהּ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמַה
 דְּכְתִיב, (מלכים א יט) צֵא וְעַמְדַת בְּהָר. מַה כְּתִיב בְּתִרְיָה,
 וְאַחַר הָרַעַשׁ אִישׁ לֹא בָּאֵשׁ ה' וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל דְּמְמָה
 דְּקָה, דָּא הוּא אַתְר פְּנִימָאָה דְכֻלָּא, דְּמַנִּיָּה נְפֻקִין
 כָּל נְהוּרִין.

מַה כְּתִיב, (מלכים א יט) וַיְהִי כִשְׁמַע אֱלֹהֵיהּ וַיִּלֵּט פָּנָיו
 בְּאַדְרֵתוֹ וְגו' וְהִנֵּה אֱלֹוֹ קוֹל וַיֹּאמֶר מַה לָּךְ
 פַּה אֱלֹהֵיהּ וַיֹּאמֶר קִנְאָה קִנְאָתִי, אָמַר לִיהּ קִדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, עַד מְתֵי אַתָּה מְקַנְא לִי, טְרַקַת וְגַלָּא דְלָא ^(דף ט)
 יְכִיל לְשַׁלְטָאָה בְּךָ מוֹתָא לְעֵלְמָא, וְעֵלְמָא לֹא ^(ע"ב)
 יְכִיל לְמַסְבְּלָךְ עִם בְּנֵי (נִשְׂא). אָמַר לִיהּ, כִּי עֲזֹבוּ
 בְּרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. אָמַר לִיהּ, חֲטִיף, דְּבַכַל אַתְר

לשון הקודש

כל האורות.

מה כתוב? ויהי כשמע אליהו ויילט פניו
 באדרתו וגו' והנה אליו קול ויאמר מה
 לך פה אליהו. ויאמר קנאה קנאתי. אמר
 לו הקדוש ברוך הוא, עד מתי אתה
 מקנא לי? סגרת את הדלת שלא יכול
 לשלט בך המנות לעולם, והעולם לא יכול
 לסבל אותך עם בני ואדם. אמר לו, כי

ובא וראה מה כתוב, וישאל את נפשו.
 בראשונה וילך אל נפשו, כמו שנתבאר
 בקיום, וכאן את נפשו למוות, העץ שבו
 שורה המות, ושם נגלה עליו הקדוש
 ברוך הוא, בכתוב צא ועמדת בהר. מה
 כתוב אתריו? ואחר הרעש אש לא באש
 ה' ואחר האש קול דממה דקה. והו
 המקום הפנימי של הכל, שממנו יוצאים

וְדַבַּרְנִי (נְשָׂא) יְקַיְמוּ קַיִים קְדִישָׁא, אַנְתָּ תְּהִיא זְמִין תַּמָּן.
(ד"א וְהָא אַתְמָר בְּגִין כְּדָּ מִתְקַנֵּין בְּוִרְסָא לְאַלְהוּ דְאַיְהוּ זְמִין תַּמָּן)

תָּא חַזִּי, מַה גָּרַם הָהִיא מְלָה דְאַלְיָהוּ, דְכַתִּיב, (מלכים
א יט) וְהִשְׁאַרְתִּי בְיִשְׂרָאֵל שִׁבְעַת אֲלָפִים כָּל
הַבְּרָכִים אֲשֶׁר לֹא כָרְעוּ לַבַּעַל וְכָל הַפֶּה אֲשֶׁר לֹא
נָשַׁק לוֹ. אָמַר לִיהַ קְדִישָׁא בְרִיךְ הוּא, מִכָּאן וְלְהִלְאָה,
דְּלֹא יְכִיל עֲלֵמָא לְמַסְבְּלָךְ עִם בְּנֵי (נְשָׂא). וְאַתְּ אֲלִישַׁע
בֶּן שַׁפְט מֵאַבְל מְחֹלָה תְּמַשַׁח לְנָבִיא תַחְתִּיךָ. יְהִיא
נְבִיאָה אַחְרָא לְגַבֵּי בְּנֵי (נְשָׂא), וְאַתְּ תִסְתַּלַּק לְאַתְרָךְ.

וְתָא חַזִּי, כָּל הָהוּא בַר נָשׁ דְּמִקְנֵי לִיהַ לְקוּדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא, לֹא יְכִיל מְלֵאכְא דְמוֹתָא
לְשִׁלְטָאָה בֵּיהַ, כְּשִׁאָר בְּנֵי נְשָׂא. וְיִתְקַיֵּים בֵּיהַ שְׁלָם,
וְהָא אוּקְמוּהַ. כְּמַה דְּאַתְמָר בְּפִנְחָס, (במדבר כה) לְכֵן

לשון הקודש

וְהִלְאָה, שְׂאִין הָעוֹלָם לְסַבַּל אוֹתָךְ עִם
בְּנֵי וְאַדְסוּ. וְאַתְּ אֲלִישַׁע בֶּן שַׁפְט מֵאַבְל
מְחֹלָה תְּמַשַׁח לְנָבִיא תַחְתִּיךָ, יְהִיָּה
נְבִיא אַחַר אֲעֵל בְּנֵי וְאַדְסוּ, וְאַתְּהַ תִּסְתַּלַּק
לְמִקְוֵמָךְ.

וְבֵא רְאֵה, כָּל אוֹתוֹ אָדָם שְׂמִקְנֵא
לְקוּדִשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לֹא יְכִיל מְלֵאךְ
הַפְּנוֹת לְשִׁלְט בּוֹ כְּשִׁאָר בְּנֵי אָדָם, וְיִתְקַיֵּים
בּוֹ שְׁלוֹם, וְהִנֵּה פְרָשׁוּהַ כְּמוֹ שְׂנַאָמַר
בְּפִנְחָס, (במדבר כה) לְכֵן אָמַר הִנְנִי נֹתֵן לוֹ

עֲזָבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. אָמַר לוֹ,
תִּיבָה שְׂבַבְל מְקוֹם שְׂבַנֵי וְאַדְסוּ יְקַיְמוּ אֵת
בְּרִית הַקְּדִישׁ, אַתְּהַ תְּהִיָּה מְזִמֵּן לְשָׂם.
וְהִרִי נִתְבָּאָר שְׂמִשׁוּם כְּדָּ מִתְקַנֵּים כְּסֵא לְאַלְיָהוּ,
שְׂהוּא מְזִמֵּן לְשָׂם.

כֵּא רְאֵה מַה גָּרַם אוֹתוֹ הַדְּבִיבּוֹר שֶׁל
אַלְיָהוּ, שְׂכַתוֹב וְהִשְׁאַרְתִּי בְיִשְׂרָאֵל
שִׁבְעַת אֲלָפִים כָּל הַבְּרָכִים אֲשֶׁר לֹא
כָרְעוּ לַבַּעַל וְכָל הַפֶּה אֲשֶׁר לֹא נָשַׁק לוֹ.
אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִכָּאן

אָמַר הַנְּנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם: וַיִּפֹּל עַל
צְוָאָרֵי בְנֵימִן אָחִיו וַיִּבְכֶּה וּבְנֵימִן בָּכָה עַל צְוָאָרָיו. רַבִּי
יִצְחָק אָמַר, הָא אֹיְקָמוּהָ, דְּבָכָה עַל מְקַדָּשׁ רֵאשׁוֹן
וְעַל מְקַדָּשׁ שְׁנִי.

פְּתַח וְאָמַר, (שיר השירים ד) כְּמַגְדֵּל דְּדוֹד צְוָאָרָךְ בְּנוֹי
לְתַלְפִּיזוֹת אֶלְפָּה הַמְּגִן תִּלְוִי עָלָיו כֹּל שְׁלֹמִי
הַגְּבוּרִים. כְּמַגְדֵּל דְּדוֹד, מָאן מַגְדֵּל דְּדוֹד. דָּא מַגְדֵּל
דְּדוֹד וְדָאִי, דְּבָנָה לִיהַ דְּדוֹד, וְסָלִיק לִיהַ גּוֹ יְרוּשָׁלַיִם.
אֶלָּא כְּמַגְדֵּל דְּדוֹד, דָּא יְרוּשָׁלַם דְּלְעִילָא, דְּכַתִּיב
בֵּיהַ, (משלי יח) מַגְדֵּל עֵז שֵׁם ה' בּוֹ יְרוּץ צַדִּיק וְנִשְׁגָּב.
מָאן נִשְׁגָּב, אֶלָּא הַהוּא מַגְדֵּל נִשְׁגָּב, בְּגִין דְּבֵיהַ
יְרוּץ צַדִּיק.

צְוָאָרָךְ, דָּא בֵּית מְקַדָּשָׁא דְלְתַתָּא, דְּאִיהוּ קָאִים
בְּתַקוּנָא דְשְׁפִירוֹ, בְּקַדְלָא לְגוּפָא. מַה
צְוָאָר, אִיהוּ שְׁפִירוֹ דְכָל גּוּפָא, הָכִי נָמִי בֵּי מְקַדָּשָׁא,

לשון הקודש

אותו לתוך ירושלים. אלא כמגדל דוד
— זו ירושלים של מעלה, שכתוב בה
(משלי יא) מגדל עז שם ה' בו ירוץ צדיק
ונשגב. מי הנשגב? אלא אותו מגדל
נשגב, משום שבו ירוץ צדיק.

צווארך — זה בית המקדש שלמטה,
שעומד בתקון של יפי בצואר לגוף. מה
הצואר הוא היפי של כל הגוף — כך גם

את בריתי שלום. ויפל על צווארי בנימן
אחיו ויבך ובנימן בכה על צוואריו. רבי
יצחק אמר, הנה פרשוה שפכה על
מקדש ראשון ועל מקדש שני.

פתח ואמר, כמגדל דוד צווארך בנוי
לתלפיות אלף המגן תלוי עליו כל שליטי
הגבורים. כמגדל דוד, מי מגדל דוד? זה
ודאי מגדל דוד שפנה אותו דוד והעלה